

Warszawa, 19 maja 2022 r.

**Stanowisko Rady Upowszechniania Nauki Polskiej Akademii Nauk
w sprawie sposobu komunikacji naukowej dotyczącej tożsamości płciowej**

Rada Upowszechniania Nauki PAN z niepokojem przyjmuje pojawiające się w przestrzeni publicznej próby wykorzystywania komunikacji naukowej do utrwalania stereotypów krzywdzących osoby transpłciowe oraz rozpowszechniania poglądów dotyczących tożsamości płciowej, które nie mają wsparcia w aktualnej wiedzy naukowej lub które nie są przedmiotem konsensusu naukowego.

Rada Upowszechniania Nauki PAN przypomina, że według najnowszych badań naukowych (Bulska i wsp., 2021), osoby transpłciowe w Polsce w największym stopniu, spośród przedstawicieli społeczności LGBTQ+, dotknięte są skutkami systemowej dyskryminacji. Przykładowo blisko 61% osób transpłciowych doświadcza symptomów głębokiej depresji. Ta grupa ma też największe nasilenie myśli samobójczych.

Z tego względu Rada Upowszechniania Nauki PAN stoi na stanowisku, że komunikacja wiedzy naukowej dotycząca kwestii wrażliwych społecznie powinna uwzględniać dobrostan osób dyskryminowanych. Uważamy ponadto, że powoływanie się przez osoby popularyzujące naukę na wiedzę biologiczną, bez uwzględniania, co w niej jest wynikiem badań empirycznych, których wyniki włączane są w zbiór aktualnie obowiązującej wiedzy, a co jej interpretacją, jest według nas niedopuszczalne. Popularyzacja nauki powinna wystrzegać się uproszczeń, które są fałszywe i prowadzą do wzmacniania istniejących stereotypów i uprzedzeń. Za Amerykańskim Narodowym Stowarzyszeniem Komunikacji (NCA, 1999) powtarzamy, że „etyczny sposób komunikacji zwiększa ludzką wartość i godność poprzez wspieranie prawdomówności, uczciwości, odpowiedzialności, integralności osobistej oraz szacunku dla siebie i innych”.

Bulska et al. (2021). *Sytuacja społeczna osób LGBTA w Polsce. Raport za lata 2019-2020*.

Warszawa: Kampania Przeciw Homofobii i Lambda Warszawa.

National Communication Association (1999). *NCA credo for ethical communication*. URL:
https://www.natcom.org/sites/default/files/pages/1999_Public_Statements_NCA_Credo_for_Ethical_Communication_November.pdf (dostęp 23.02.2022).

Przewodniczący RUN PAN

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Paweł Golik', is centered on the page. The signature is fluid and cursive.

Prof. Paweł Golik